

39 בשאינו מינו הולכים מן התורה אחר הטעם, וכל שיש בתבשיל טעם
40 איסור כולו נאסר.
41 הגמרא מבארת מה יוצא לדינא מהפסק של רבי יוחנן: **אָמַר רַבָּא,**
42 **מְרִישׁ הָיָה קָא קְשִׁיָא לִי** – קודם ששמעתי את הפסק של רבי יוחנן
43 היה קשה לי על **הָא דְתַנְיָא** – מה ששנינו בברייתא. **קַרְדָּה שִׁבְשֵׁל**
44 **כֶּה בְּשָׂר לֹא יִבְשֵׁל בְּה חֲלָב,** משום שמחמת הבישול בלעה הקדירה
45 מן הבשר, ועתה שמבשל בה חלב היא פולטת את טעם הבשר לתוך
46 החלב. **וְאִם עֵבֶר וּבְשֵׁל בַּה חֲלָב,** משערים אם יש פאיסור **נִוְתָן טַעַם,**
47 דהיינו שאם יש בחלב טעם בשר החלב אסור, ואם אין בו טעם בשר
48 החלב מותר. וכן קדירה שהתבשל בה **תְּרוּמָה לֹא יִבְשֵׁל בְּה חוּלִין,**
49 משום שהקדירה בלעה בתחילה תרומה, ועתה שמבשל בה חולין
50 היא פולטת את הטעם של התרומה לתוך החולין. **וְאִם עֵבֶר וּבְשֵׁל**
51 **בַּה חוּלִין מְשַׁעֲרִים אֶת הַאיסור בְּנִוְתָן טַעַם,** שאם יש בחולין טעם
52 תרומה התבשיל אסור, ואם אין בחולין טעם תרומה התבשיל מותר.
53 והיה קשה לי, האיך ניתן לדעת אם יש בהיתר טעם איסור. **בְּשֵׁל מֵא**
54 **תְּרוּמָה** – אמנם הדין שנאמר לגבי תרומה מובן משום **דְּמַעֲוִים לֹה**
55 **בְּהָן** – ששייך לתת לכהן שהחולין והתרומה מותרים לו שיטעם את
56 התבשיל ויאמר אם נרגש בו טעם תרומה או לא. **אֲלֵא** – אבל
57 בתערובת **בְּשָׂר בְּחֲלָב מֵאן טַעֲמִים לִיה** – מי יוכל לטעום את התבשיל
58 אם מרגישים בו טעם בשר, הרי תערובת בשר וחלב אסורה לכל.
59 אולם **הַשְּׁתָא דְאָמַר רַבִּי יוֹחָנָן סְמִכִּין אֶקְפִּילָא אַרְמָאָה** – עבשיו
60 ששמעתי שרבי יוחנן התייר בכילכית באילפס לסמוך על נחתום עובד
61 כוכבים, **הָכָא נְמִי** – גם כאן בתערובת בשר בחלב **סְמִכִּין אֶקְפִּילָא**
62 **אַרְמָאָה** – ניתן לסמוך על נחתום עובד כוכבים שיטעם את התבשיל
63 ויאמר אם יש בו טעם בשר, וממילא מובן מה שאמרה הברייתא לגבי
64 קדירה שבישל בה בשר ואחר כך בישל בה חלב שמשערים את
65 האיסור בנותן טעם, דהיינו שיתנו את התבשיל לנחתום עובד כוכבים
66 שיטעם אותו ויאמר אם נרגש בו טעם בשר או לא.
67 נמצינו למדים שישנם תערובות שמתירים אותן על ידי טעימת נחתום
68 עובד כוכבים, ומאידך ישנם מקומות שלא נזכר בהם הצורך להטעים
69 נחתום עובד כוכבים, וישנם מקומות שנאמר בהם שהתערובת
70 מותרת בששים. הגמרא מבארת היכן נאמר כל דין ודין: **(דְאָמַר**
71 **רַבָּא, אָמַר רַבְּנָן בְּמַעְמָא** – בכמה מקומות שנינו שמשערים את
72 התערובת בנותן טעם, ואין צורך להטעים אותה לנחתום עובד
73 כוכבים, **וְאָמַר רַבְּנָן בְּקַפִּילָא** – ובכמה מקומות שנינו שבודקים את
74 האיסור על ידי טעימת נחתום עובד כוכבים, כפי שאמר רבי יוחנן
75 לעיל,

1 מתרצת הגמרא: **שֵׁאִי חֲלָב דְמַפְעָפַע** – שונה חלב מן הגיד, משום
2 שהחלב כולו שומן וגם על ידי צליה הוא הולך ומתפשט בכל הבשר,
3 מה שאין כן גיד שאין בו שומן אלא טעם בלבד, והטעם אינו מתפשט
4 בכל הבשר על ידי הצליה אלא נשאר בתוך הגיד עצמו. אבל על ידי
5 בישול הוא יכול להתפשט משום שהרתיחה והרוטב מוליכים את
6 טעמו בכל הבשר.
7 הגמרא מקשה על דינו של רב הונא. מקשה הגמרא: **וּבְחֲלָב אָסוּר** –
8 האם נכון הדבר שחלב מתפשט על ידי צליה בכל הבשר ואוסר את
9 כולו, **וְהָאָמַר רַבָּה בַר פִּרְ כְּהֵנָה, עוֹבְדָא הָיָה קָמִיה דְרַבִּי יוֹחָנָן,**
10 מעשה היה לפני רבי יוחנן **בְּבִישׁתָא דְמַעֲוִין** – בבית כנסת שבמעון,
11 **בְּגַדֵי שְׂצֵלָא בְּחֲלָב** – בגדי שנצלה עם חלב הכליות שבו שאסור
12 באכילה, **וְאָתוּ וְשִׁילִיחַ לְרַבִּי יוֹחָנָן** – ובאו ושאלו את רבי יוחנן אם
13 הגדי מותר באכילה או אסור באכילה, **וְאָמַר לָהֶם קוֹלָף וְאוֹבֵל עַד**
14 **שְׁמַיְעֵי חֲלָבֹו** – מותר לקלף ולאכול את בשר הגדי עד שיגיעו לחלב
15 הכליות ואותו ישליכו. הרי שלדעת רבי יוחנן גם בשר שנצלה עם
16 חלבו מותר באכילה, והאיך אמרה הגמרא כדבר פשוט שבשר
17 שנצלה עם החלב אסור באכילה.
18 הגמרא מתרצת על קושיא זו שלשה תירוצים. תירוצי אחד: ששונה
19 המקרה **הָהוּא** משום שהחלב **כְּהוּשׁ הָיָה** – היה כחוש, ואין חלב כזה
20 מפעפע בכל הבשר, אבל כשהחלב מפותם גם בצליה הוא מתפשט
21 בכל הבשר ואוסר את כולו.
22 תירוצי שני: **רַב הוֹנָא בַר יוֹהָנָה אָמַר,** שהמעשה שבא לפני רבי יוחנן
23 לא היה בגדי שנצלה עם חלבו, אלא **בְּבוֹלִיא בְּחֲלָפָה הָיָה** – בכליה
24 שנצלתה עם החלב שעליה **וְשָׂרְיָא** – והתירה רבי יוחנן משום
25 שלכליה יש קרום דק שמקיף אותה מכל צדדיה, והקרום הזה חוצץ
26 בין הכליה לחלב שעליה ומעכב את החלב מלהתפשט בתוכה. אבל
27 במקום שאין חציצה בין החלב לבשר בודאי שגם על ידי צליה
28 מתפשט החלב בכל הבשר ואוסר אותו, ולכן גדי שצלאוהו עם חלבו
29 נאסר כולו.
30 תירוצי שלישי: **רַבִּין בַר רַב אֲדָא אָמַר,** שהמעשה שהובא לפני רבי
31 יוחנן לא היה בגדי שנצלה עם חלבו כלל, אלא **בְּכִילְכִית בְּאִילְפָס**
32 **הָיָה** – בדגים קטנים טמאים האסורים באכילה שנתבשלו בקדירה עם
33 חתיכות בשר המותרות באכילה היה המעשה, **וְאָתוּ וְשִׁילִיחַ לְרַבִּי**
34 **יוֹחָנָן** – ובאו ושאלו את רבי יוחנן האם התבשיל מותר או אסור,
35 **וְאָמַר לָהֶו לִימַעְמִייה קַפִּילָא אַרְמָאָה** – שיתנו את התבשיל לנחתום
36 עובד כוכבים הבקי בטעמים בכדי שיטעם אותו ויאמר אם מרגיש בו
37 טעם דגים, אם יאמר שאינו מרגיש בו טעם דגים התבשיל מותר, ואם
38 יאמר שיש בו טעם דגים אזי התבשיל אסור משום שבתערובת מין

המשך ביאור למס' חולין ליום שבת קודש עמ' ב

18 **עֲצָמוּ אָסוּרִי** – שבשר הכחל בעצמו אפילו לאחר שנתערב בחמשים
19 ותשע חתיכות בשר אסור באכילה, מפני שבתחילת הבישול נכנס
20 בחלב שבו טעם בשר, **שְׂוִיחָה רַבְּנָן בְּחֲתִיכָה דְנַבְלָה** – החשיבוהו
21 רבנן כאילו נעשה בשר הכחל כנבילה, ועל כן אוסר גם את
22 התערובת השניה.
23 הגמרא חוזרת לדברי רב נחמן שאמר שביצה בששים ואין ביצה מן
24 המנין ומבארת באיזה ביצה מדובר: **בִּיצָה אסורה שנתערבה בביצים**
25 **מותרות ונתבשלה יחד עמן בטלה פְּשִׁיִּים, וְאִין הִבִּיצָה האסורה מן**
26 **הַמְּנִין.**
27 **אָמַר לִיה רַב אִידִי בַר אֲבִין לְאֲבִי, לִימַרְא** – משמע מדברי רב
28 נחמן **דִּיחֲבָה טַעֲמָא** – שביצה נותנת טעם ועל כן היא אוסרת את כל
29 התערובות, **וְהָא אָמְרִי אִינְשִׁי** – והרי אנשים רגילים לומר על דבר
30 שאין לו טעם שהוא **כִּי מֵאִי דְבִיעֵי פְּעֻלְמָא** – כמו מים שנתבשלו
31 בהם ביצים שאין להם טעם כלל, ואם כן מדוע צריך ששים כנגד
32 הביצה האסורה הרי היא לא נתנה בהן טעם. **אָמַר לִיה, הָכָא בְּמֵאִי**
33 **עֲסִיקִין** – כאן במה מדובר,

1 **הוֹינָן כִּי רַב בְּהֵנָא אִפְעִיָא לָן** – כשהיינו אצל רב כהנא הסתפקנו
2 **כִּי מְשַׁעְרִין** – כשמשערים אם יש ששים כנגד הכחל, **בְּרִידִיה**
3 **מְשַׁעְרִין** – האם צריך שיהיה ששים כנגד כל בשר הכחל, או **בְּמֵאִי**
4 **דְנַפְק מִינִיה מְשַׁעְרִין** – או שצריך שיהיה ששים כנגד החלב שיצא
5 מן הכחל, אבל כנגד בשר הכחל לא צריך ששים מפני שאותו אנו
6 מוציאים מן התערובת ומשליכים. והסקנו **דְּפִשִׁימָא דְבְּרִידִיה**
7 **מְשַׁעְרִין** – שבודאי צריך ששים כנגד כל בשר הכחל, **דָּאִי כְּמָה**
8 **דְנַפְק מִינִיה** – כי אם תאמר שצריך ששים רק כנגד החלב היוצא
9 ממנו **מִנָּא יְדַעִין** – מהזיכן אנו יודעים איזו כמות חלב יצאה ממנו
10 שנוכל לשער אם יש ששים כנגדה, ועל כן פשוט שצריך לשער
11 ששים כנגד כל בשר הכחל.
12 מקשה הגמרא: **אֲלֵא מַעְתָּה הוֹאִיל ואנו משערים כנגד כל בשר**
13 **הכחל, מדוע באופן שהיה ששים כנגדו ונִפְל הכחל אחר כך לְקַרְדָּה**
14 **אֲחֶרֶת** ולא היה בה ששים כנגדו הוא אוסר את כולה, הרי כבר
15 נתבטל החלב שבו בכל חתיכות הבשר שנתערב עמם, ומעתה לא
16 יֵאָכֵר גם את התערובת השניה אף על פי שאין בה ששים כנגדו.
17 מתרצת הגמרא: **כִּינָן דְאָמַר רַב יִצְחָק בְּרִיה דְרַב מְשַׁרְשָׁא וְיִבְחַל**

בקושיא.
 בדברי רבא המובאים לעיל נתבאר שכשנתערבו איסור והיתר ואי אפשר לדעת אם יש בהיתר טעם איסור, האיסור בטל בששים.
 הגמרא מבארת אלו דברים מצטרפים לשיעור ששים לבטל את האיסור: **אָמַר רַבִּי הֵינִינָא, בְּשֵׁנָה מְשַׁעְרִין** את האיסור שנפל לתוך תבשיל של היתר, **מְשַׁעְרִין** שיהיה בו יחס של כוית איסור אחד כנגד ששים כויתים של היתר הנמצאים **בְּרוֹמְבָּב** של התבשיל, **וּבְקִיפָה** – בשר דק ותבלין המתאספים בשולי הקדירה, **וּבְהִתְיַבּוּת** המותרות, **וּבְקִדְרָה** ויבואר לקמן, שכל אלו מצטרפים לששים כויתים בכדי לבטל את האיסור.
 ונחלקו האמוראים בפירוש דבריו שהקדירה מצטרפת להיתר לבטל את האיסור: **אִיבָא דְאָמְרֵי** – יש אומרים שכוונתו שמשערים בדפנות של הקדירה **עֲצֻמָּה**, כלומר שגם החרסים של הקדירה מצטרפים להיתר לבטל את האיסור. **וְאִיבָא דְאָמְרֵי** – ויש אומרים שמשערים **בְּמֵאָה דְּכֻלְעָה קְדֵרָה** – במה שבלעה הקדירה מן ההיתר, דהיינו שאם נפלה חתיכת איסור לתוך תבשיל של היתר ונתבשלו יחדיו, והיתה כמות ההיתר שבתבשיל ידועה מתחילה, אך לא היה ידוע מה היתה כמות האיסור שנפל, ועתה כשבאו האיסור וההיתר לפנינו לאחר שנתבשלו ושיערנו את כמות האיסור וההיתר לא נמצאו ששים בהיתר כנגד האיסור, משערים כמה בלעה הקדירה מן ההיתר משעת נפילת האיסור ועד עתה, ומצרפים כמות זו להיתר שלפנינו.
 במשנה שנינו שכשנתבשל גיד הנשה עם הירך משערים את האיסור כבשר בלפת. הגמרא מבארת שבשאר איסורים משערים באופן אחר: **אָמַר רַבִּי אֶבְהוּ אָמַר רַבִּי יוֹחָנָן, כָּל אִיסוּרֵין שְׁבִתוּדָה חוּץ מִגִּיד הַנְּשָׂה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּמַאֲכָל שֶׁל הֵיתֵר בְּאוֹפֵן שְׂאֵי אִפְשֵׁר לְדַעַת אִם טַעַם מוֹרְגֵשׁ בְּהֵיתֵר, מְשַׁעְרִין בְּאֵילוֹ הוּן כְּצֶלֶל וּקְפֻלוֹט** – משערים את האיסורים כאילו הם בצל או קפלוט שנתערבו בתבשיל, ובודקים אם כמות כוז של בצל או קפלוט נותנת טעם בתבשיל, ואם מתברר שהיא נותנת טעם בידוע שמרגישים את טעם האיסור בהיתר וכל התבשיל נאסר באכילה.
אָמַר לִיהוּ רַבִּי אֶבְהוּ לְאֶבְיָי, מדוע קבעו חכמים שמשערים את האיסורים בבצל או קפלוט, **וְלִשְׁעִירֵינָהוּ בְּפִלְפִלִין וְתַבְלִין דְּאֶפִּילוֹ בְּאֵלָה לֹא כְּמַלְוִין** – שישערו אותם כאילו הם פלפלין ותבלין שיש בהם טעם רב מאד, עד כדי שיכולים ליתן טעם אפילו באלף כמותן. **אָמַר לִיהוּ, כִּךְ שִׁיעֵרוּ חֲכָמִים דְּאִין נוֹתֵן טַעַם בְּאִיסוּרֵין יוֹתֵר מִכְּצֶלֶל וּקְפֻלוֹט** – שאין לך איסור שיהא נותן טעם יותר מבצל וקפלוט ועל כן שיערו בהם חכמים.
 לעיל נתבאר שכל האיסורים שבתורה בטלים בששים. הגמרא מבארת האם צריך שיהיה ששים בהיתר מלבד האיסור, או שצריך שיהיה ששים בהיתר יחד עם האיסור: **אָמַר רַב נְחֻמָּן, גִּיד הַנְּשָׂה שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּגִידִים אַחֲרָיִם בְּטַל בְּשֵׁשִׁים, וְאִין גִּיד הַנְּשָׂה מִן הַמֶּנֶּזֶן, דְּהֵינּוּ שְׁצִירָךְ שִׁיהִי שְׁשִׁים גִּידֵי הֵיתֵר כִּנְגַד גִּיד הַנְּשָׂה**. אבל **כֻּחַל** |–די הבהמה שכנסו בהם חלב שנתבשל עם בשר, הואיל והכחל מצד עצמו ככל חתיכת בשר שהוא דבר המותר לגמרי, אלא שנאסר באכילה מדרבנן מחמת החלב שכנסו בגומות שבתוכו, לפיכך אמרו חכמים שיהא בטל **בְּשֵׁשִׁים וּכְחַל מִן הַמֶּנֶּזֶן** – והכחל בתוך מנין הששים, דהיינו שדי שיהיה בהיתר רק חמשים ותשע כויתים מלבדו.
בִּיבָה אסורה שנתערבה בניצים מותרות ונתבשלה עמן בטלה **בְּשֵׁשִׁים, וְאִין הִבִּיצָה** האסורה מן המֶּנֶּזֶן, אלא צריך שיהיו ששים בניצים מותרות כנגדה.
 הגמרא מבארת מה דינו של הכחל בעצמו לאחר שנתערב: **אָמַר רַבִּי יִצְחָק בְּרִיהַ דְּרַב מִשְׁשֵׁינָא, וּכְחַל עֲצֻמּוֹ אֶפִּילוֹ לֹאֲחַר שֶׁנִּתְעַרְבוּ בְּחַמְשִׁים וְתִשְׁעַ חֲתִיכוֹת בֶּשֶׂר אִיסוּר בְּאֶכִילָה, מִשּׁוּם שֶׁבְחָלֵב הַכֶּנֶס בְּגוּמוֹתַיִשׁ יוֹ טַעַם בֶּשֶׂר, הַגֵּם שֶׁבְּבֶשֶׂר הַכֹּחַל עֲצֻמּוֹ אִין טַעַם חֵלֵב הוֹאִיל וְשִׁיעוֹר חֵלֵב מוֹעֵט שְׁהָרִי בְּקִדְרָה יֵשׁ שְׁשִׁים כִּנְגַדוֹ. וְהִזְיָצָא לְדִינָא מִכָּךְ דְּאִין |–שֵׁם נִפְלַל הַכֹּחַל לְקִדְרָה אַחֲרָת וְאִין בְּהַ שְׁשִׁים כִּנְגַדוֹ הָרִי הוּא אִיסוּר אֵת כֹּל הַתְּעוּבוֹת.**
 הגמרא ממשיכה לבאר את דין תערובת כחל: **אָמַר רַב אִשִּׁי, כִּי**

יְכֵן אָמַר רַבִּינָן במסכת עבודה זרה (טז) שכל האיסורים שבתורה בטלים **בְּשֵׁשִׁים**. וצריך לדעת באיזה אופן נאמר כל דין ודין. **הֲלִכְךָ יֵשׁ לומר** שהדינים נחלקים לשלשה סוגי תערובות. א. בתערובת מִן **בְּשֵׁאִינוֹ מִינוֹ**, דהיינו כשנתערבו שני מינים שונים שניתן להבחין בטעם של כל מין ומין, ושניהם מינים דְּהֵיתֵרָא – של היתר שיש אדם מישראל שיכול לטעום ולעמוד על הטעם, כגון קדירה שבישלה בה גריסין של תרומה ואחר כך בישלה בה עדשים של חולין ששניהם מותרים לכהן, אולם לזר הם אסורים מחמת התרומה המעורבת בהם, מתירים את האיסור **בְּמַעְמָא** – דהיינו שיתנו את התבשיל לכהן שיטעם אם נרגש בחולין טעם תרומה, ואם אין בו טעם תרומה יאכל התבשיל גם לזרים. ב. בתערובת מִן בְּשֵׁאִינוֹ מִינוֹ דְּאִיסוּרָא, דהיינו כשנתערבו שני דברים משני מינים שונים שבהצטרפותם חל איסור לכל אדם מישראל, כגון תערובת בשר בחלב שאין אדם מישראל יכול לטעום את התבשיל אם נרגש בו טעם בשר וחלב, מתירים את האיסור **בְּקִפְלָא** – על ידי נחתום עובד כוכבים שיטעם את התבשיל ויאמר אם נרגש בו טעם בשר וחלב. ג. ובתערובת מִן **בְּמִינוֹ**, דהיינו כשנתערבו שני דברים ממין אחד, כגון באופן שנתערב דבר היתר בדבר היתר, ובין באופן שנתערב דבר אסור בדבר מותר **דְּלִיבָא לְמִיקָם בְּמַעְמָא** – שאי אפשר לעמוד על הטעם לעולם לפי טעמם שזה, **אִי נִמְיֵי** בתערובת מִן **בְּשֵׁאִינוֹ מִינוֹ דְּאִיסוּרָא** – של איסור כגון בשר בחלב ודְּלִיבָא קִפְלָא – ובמקום שלא מצוי נחתום עובד כוכבים שיכול לטעום את התבשיל, מתירים את האיסור **בְּשֵׁשִׁים**, כגון שאם נתערב כוית איסור בתוך היתר צריך ששים כויתים של היתר כנגדו בכדי לבטל את האיסור, ואם אין ששים כויתים בהיתר כנגד כוית איסור התערובת אסורה.
 הגמרא דנה בענין ירך שנמלחה עם גידה. מספרת הגמרא: **הִנְהוּ אֲמַתְהָתָא דְּאִימְלִיחוּ בִּי רִישׁ גְּלוּתָא בְּגִידָא נִשְׂאָא** – אותן ירכים שנמלחו בביתו של ראש הגולה עם גיד הנשה שבהן, **רַבִּינָא אָסַר** את הירכים באכילה משום שבלעו משומן הגיד, **רַב אֶהָא בַר רַב (אִשִּׁי) שְׁרִי** – התיירן באכילה. **אֶתּוּ שְׁיִלוּהַ לְמַר בַּר רַב אִשִּׁי** – באו ושאלו את בר בר רב אשי האם הירכים מותרות באכילה או אסורות, **אָמַר לְהוּ, אֶבְהוּ |–רַב אִשִּׁין שְׁרִי** – התייר.
אָמַר לִיהוּ רַב אֶהָא בַר רַב לְרַבִּינָא, מֵאִי דְעֵתִיךְ – מהי דעתך שאסרת את הירכים באכילה, אם משום מה **דְּאָמַר שְׂמוּאֵל מְלִיחָה** – דבר שנמלח במלח הָרִי הוּא בְּרוּתָה – דינו כדבר שצלאוהו על גבי האש והרתחוהו, **וּבְבִישׁוֹ** – איסור והיתר שנכבשו יחדיו בחומץ ותבלין הָרִי הוּא כְּמִבּוּשָׁל – דינו כדבר שבישלוהו בקדירה, ועל כן אתה סבור שכשם שאנו אוסרים איסור והיתר שנצלו יחדיו, כך יש לאסור איסור והיתר שנמלחו יחדיו, וממילא יש לאסור את הירכים כיון שבלעו משומן הגיד על ידי המליחה. **וְהָאָמַר שְׂמוּאֵל לְעִיל (צ) לֹא שְׁנוֹ** – לא שנינו במשנה שירך שנתבשלה בה גיד הנשה ונתן בה טעם נאסרה כל הירך, **אֶלָּא** באופן שְׁהָגִיד נִתְבַּשַׁל בָּהּ, שאז הרוטב המתבשל מוליך את הטעם בכל הבשר, **אֲבָל** אם הגיד נִצְלָה בָּהּ קוֹלָף מִבֶּשֶׂר הִירָךְ וְאִזְבַּל עַד שְׂמִינֵי לְגִיד וּמְשִׁלִּיכוֹ, לפי שבצליה אין הטעם מתפשט בכל החתיכה. ומכיון שמליחה דינה כצליה אף כאן היה צריך להיות הדין שיהיה מותר לקלוף מבשר הירך ולאכול עד הגיד עצמו, ומדוע אסרת את כל הירך. **וְכִי תִימָא** – ואם תאמר **מֵאִי בְּרוּתָה דְּקָאָמַר** – שכוונת שמואל במה שאמר שמליח דינו כרותח היינו בְּרוּתָה דְּמִבּוּשָׁל – כדבר שהרתחוהו על ידי בישול ולא על ידי צליה, ומשום כך אסרת, כי מליחה דינה כבישול וכשם שבמבשל ירך עם גידה כל הירך נאסרה, כך במלח ירך עם גידה כל הירך נאסרה. **וְהָא מְדִקְאָמַר** – והרי מזה שאמר שמואל בהמשך דבריו ש**כְּבִישׁוֹ הָרִי הוּא כְּמִבּוּשָׁל, מִכְּלָל** |–(מוכח) שמה שאמר בתחילה שמליח הרי הוא כרותח, **בְּרוּתָה דְּצִלִי קָאָמַר** – כוונתו לרתיחה שבאה על ידי צליה ולא על ידי בישול, ואם כן כשם שבצולה ירך עם גידה הירך מותרת באכילה, כך במולח ירך עם גידה כל הירך מותרת באכילה.
 מסיימת הגמרא: **קִשְׂיָא** – דברי רבינא שאסר את הירכים נשאר

המשך ביאור למס' חולין ליום שבת קודש עמ' ב

18 עֲצָמוֹ אָסוּר – שבשר הכחל בעצמו אפילו לאחר שנתערב בחמישים
19 ותשע חתיכות בשר אסור באכילה, מפני שבתחילת הבישול נכנס
20 בחלב שבו טעם בשר, שְׁוִיָּה רַבָּנָן פְּתִיכָה דְנִבְלָה – החשיבוהו
21 רבנן כאילו נעשה בשר הכחל כנבילה, ועל כן אוסר גם את
22 התערובת השניה.
23 הגמרא חוזרת לדברי רב נחמן שאמר שביצה בששים ואין ביצה מן
24 המנין ומבארת באיזה ביצה מדובר: בִּיצָה אסורה שנתערבה בביצים
25 מותרות ונתבשלה יחד עמן בטלה בְּשִׁשִּׁים, וְאִין הַבִּיצָה האסורה מִן
26 הַמְּנִין.
27 אָמַר לִיה רַב אִידִי בַר אֲבִין לְאַבְי, לְמִימְרָא – משמע מדברי רב
28 נחמן דִּיחֶבְהָ טַעְמָא – שביצה נותנת טעם ועל כן היא אוסרת את כל
29 התערובת, וְהָא אָמְרִי אִינְשֵׁי – והרי אנשים רגילים לומר על דבר
30 שאין לו טעם שהוא כִּי מִיָּא דְכִיעֵי בְּעֵלְמָא – כמו מים שנתבשלו
31 בהם ביצים שאין להם טעם כלל, ואם כן מדוע צריך ששים כנגד
32 הביצה האסורה הרי היא לא נתנה בהן טעם. אָמַר לִיה, תְּקָא כְּמֵאִי
33 עֲסָקִין – כאן במה מדובר,

1 הַוִּינָן כִּי רַב כְּהֵנָּא אִיבְעִיא לָן – כשהיינו אצל רב כהנא הסתפקנו
2 כִּי מְשַׁעְרִין – כשמשערים אם יש ששים כנגד הכחל, בְּדִידִיה
3 מְשַׁעְרִין – האם צריך שיהיה ששים כנגד כל בשר הכחל, או כְּמֵאִי
4 דְנִפְק מִיָּיָה מְשַׁעְרִין – או שצריך שיהיה ששים כנגד החלב שיצא
5 מן הכחל, אבל כנגד בשר הכחל לא צריך ששים מפני שאותו אנו
6 מוציאים מן התערובת ומשליכים. והסקנו דְּפִשְׁיטָא דְּבִידִיה
7 מְשַׁעְרִין – שבודאי צריך ששים כנגד כל בשר הכחל, דְּאִי כְּמָה
8 דְנִפְק מִיָּיָה – כי אם תאמר שצריך ששים רק כנגד החלב היוצא
9 ממנו מִנְּא יִדְעִין – מהיכן אנו יודעים איזו כמות חלב יצאה ממנו
10 שנוכל לשער אם יש ששים כנגדה, ועל כן פשוט שצריך לשער
11 ששים כנגד כל בשר הכחל.
12 מקשה הגמרא: אֲלָא מַעְתָּה הואיל ואנו משערים כנגד כל בשר
13 הכחל, מדוע באופן שהיה ששים כנגדו ונִפְל הכחל אחר כך לְקַדְרָה
14 אַחֲרָת ולא היה בה ששים כנגדו הוא אוסר את כולה, הרי כבר
15 נתבטל החלב שבו בכל חתיכות הבשר שנתערב עמם, ומעתה לֵא
16 יֵאכֹר גם את התערובת השניה אף על פי שאין בה ששים כנגדו.
17 מתרצת הגמרא: כִּינָן דְּאָמַר רַב יִצְחָק בְּרִיה דְּרַב מְשַׁרְשֵׁיא וְכַחֲל